Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування відділення поліції № 1 (м. Снятин) Коломийського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області
26.01.2026

м. Івано-Франківськ, 2026 р.

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19^1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 26.01.2026 групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 1 (м. Снятин) Коломийського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області.

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Непийвода Людмила Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Дем'янчук Світлана Степанівна, представник громадської організації.

Відвідування проведено у присутності Прокопів Ярослави Ярославівни, старшого інспектора із дотримання прав людини відділення поліції № 1 (м. Снятин) Коломийського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області.

Загальна інформація.

Відділення поліції № 1 (м. Снятин) Коломийського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області (далі – відділення поліції, установа) знаходиться за адресою: майдан Січових Стрільців, 65, м. Снятин, Коломийський район, Івано-Франківська область, 78300.

Керівник даного підрозділу поліції: Антонюк Володимир Іванович.

Відділення поліції розташоване у двоповерховій будівлі з цокольним поверхом, яка віднесена до споруд пам'яток архітектури. Біля входу наявна вивіска із зазначенням повної назви підрозділу поліції (фото 1).

У будівлі облаштоване найпростіше укриття на випадок оголошення сигналу «Повітряна тривога».

До вестибюлю відділення поліції забезпечений вільний доступ відвідувачів, у якому розміщені необхідні інформаційні стенди.

Пропускний режим забезпечується інспектором чергової частини, який реєструє відвідувачів у Журналі обліку доставлених, відвідувачів та запрошених (фото 2).

У відділенні поліції наявний вільний доступ до кімнати прийому громадян, яка облаштована відповідно до вимог законодавства. Також тут організований пункт незламності для місцевих мешканців (фото 3, 4).

У день відвідування в установі затримані особи не перебували. Проте, протягом 2025 року працівниками відділення поліції затримано 21 особу, з них: за вчинення адміністративних правопорушень - 8 осіб, за підозрою у вчиненні

злочину - 11 осіб, на підставі ухвали слідчого судді, суду - 3 особи. З початку 2026 року особи не затримувались.

У відділенні поліції встановлено камери відеоспостереження з архівацією записів більше 30 діб.

У посадових інструкціях співробітників поліції зазначена інформація про заборону катувань у відповідності до вимог статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Інспектори чергової частини, які були на чергуванні в день візиту, володіли в достатній мірі інформацією про порядок дій у разі затримання особи, яка б мала потребу у лікуванні препаратами замісної підтримувальної терапії, як того вимагає Порядок взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії», затверджений спільним Наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

З метою отримання інформації про стан дотримання прав людини в установі група НПМ провела спілкування із чотирма працівниками поліції, вибірково переглянула відеозаписи з камер відеоспостереження та ознайомилася з документацією.

Скарг щодо неналежного поводження із доставленими, затриманими, арештованими особами на адресу відділення поліції упродовж 2025 року та з початку 2026 року не надходило. Фактів заподіяння тілесних ушкоджень або насильницької смерті особам вказаної категорії під час їх перебування в установі не встановлено.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування відділення поліції групою НПМ здійснювалось 10.03.2021, за результатами якого виявлено порушення прав людини, а саме:

права на свободу та особисту недоторканість;

права на охорону здоров'я та медичну допомогу;

права на захист;

прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб.

За результатами попереднього відвідування Головному управлінню Національної поліції України в Івано-Франківській області та відділенню поліції вносились рекомендації про вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень, зокрема:

забезпечити обладнання у відділенні поліції кімнат для затриманих, для конфіденційного побачення затриманого із захисником та проведення слідчих дій;

зобов'язати підлеглих працівників проводити опитування і процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими до органів (підрозділів)

поліції особами лише в спеціально відведених та обладнаних для цього службових приміщеннях;

організувати належну фіксацію перебування осіб в органі поліції та ведення відповідної службової документації;

не допускати випадків позбавлення затриманих осіб конституційного права на захист, передбаченого вимогами статті 59 Конституції України;

забезпечити право на охорону здоров'я, медичну допомогу громадянам, що перебувають у відділенні поліції, зокрема, організувати навчання з метою підвищення рівня підготовки оперативних чергових щодо прав уразливих груп на безперервне лікування та порядку дій під час доставляння до органу поліції особи, яка потребує замісної підтримувальної або антиретровірусної терапії;

забезпечити функціонування у відділенні поліції та інших підпорядкованих підрозділах системи відеоспостереження з архівацією та зберіганням відеоінформації не менше 30 діб;

забезпечити архітектурну доступність до будівлі та приміщень відділення поліції осіб з інвалідністю та інших маломобільних осіб;

доповнити наявні у вестибюлі інформаційні стенди відомостями з контактними даними та інформацією про центри безоплатної правничої допомоги, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, відповідні підрозділи Національної поліції, органів прокуратури тощо;

забезпечити відділення поліції засобами індивідуального захисту, необхідних для дотримання належного рівня запобігання гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

У ході відвідування 26.01.2026 групою НПМ встановлено, що частина наданих за результатом попереднього відвідування рекомендацій виконана. Проте, у відділенні поліції так і не створено умов для тимчасового тримання затриманих та доставлених осіб (кімната для затриманих не функціонує), відсутня кімната для конфіденційного побачення затриманого із захисником, кімната для проведення слідчих дій належним чином не облаштована.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України)

1. Під час відвідування встановлено, що у порушення вимог розділу 2 Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561 (далі – Положення), кімната для проведення слідчих дій у відділенні поліції не обладнана належним чином та використовується як робочий кабінет старшого інспектора із дотримання прав людини ВП № 1 (м. Снятин), відповідального за перебування та

забезпечення дотримання прав затриманих у приміщенні відділення поліції, де і проводяться більшість заходів із затриманими (фото 5).

2. У порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція з організації діяльності чергової служби), у відділенні поліції кімната для затриманих не функціонує (фото 6). Відповідно до наказу керівника відділення поліції від 02.01.2024 № 4 її діяльність тимчасово призупинена у зв'язку з невідповідністю національним та міжнародним стандартам.

Варто зазначити, що відносно тривале (понад трьох годин) перебування затриманих осіб у відділенні поліції без їх поміщення до вказаної кімнати створює ризики утримання громадян в умовах несвободи у непередбачений законом спосіб, без належного забезпечення харчуванням, питною водою, вільним доступом до туалету тощо.

У своїх доповідях Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Комітет) (Дванадцята Загальна доповідь CPT/Inf(2002)15) зазначає про необхідність забезпечення затриманих осіб харчуванням (мінімум один раз на день повноцінним харчуванням, щось більш суттєве, ніж бутерброд), доступом до води, туалету. Особи, які повинні провести ніч в місці тримання, мають бути забезпечені чистим матрацом та ковдрами.

3. При вивченні протоколів про затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, у деяких випадках встановлено порушення вимог процесуального законодавства.

Так, всупереч вимогам статей 104, 208, 209 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) службові особи відділення поліції у протоколах про затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, не завжди зазначають місце фактичного затримання громадянина. У свою чергу ця обставина унеможливлює правдиве обраховування початку терміну затримання з моменту, коли вказана особа силою або через підкорення наказу була примусово змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою чи у приміщенні, визначеному співробітником поліції (протоколи затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину від 21.04.2025, 29.09.2025, 14.12.2025).

Порушення права на охорону здоров'я, медичну допомогу (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 12 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права, стаття 13 Європейської соціальної хартії, стаття 49 Конституції України, статті 18, 23 Закону України «Про Національну поліцію»)

4. Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, не усі співробітники установи пройшли відповідну підготовку з питань володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги і не отримали посвідчень встановленого зразка. Лише 4 працівники поліції мають відповідні сертифікати.

Натомість, працівники поліції повідомили, що систематично проходять курси із надання домедичної допомоги в тренінговому центрі ГУНП в Івано-Франківській області.

Порушення права на ефективний засіб юридичного захисту (стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 57, 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України)

5. Попри вимоги пункту 12 розділу І Переліку приміщень і устаткування чергової служби органу (підрозділу) поліції, закладу освіти та поліцейських первинної комунікації фронт-офісів (додаток 2 до Інструкції з організації діяльності чергової служби), у відділенні поліції відсутня кімната для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками.

Відсутність такої кімнати унеможливлює проведення конфіденційних побачень та позбавляє затриману особу права на конфіденційне спілкування із захисником. а також після першого допиту мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості.

Європейський комітет у 21-ій Загальній доповіді [CPT/Inf (2011) 28] наголошує на питанні доступу до адвоката під час тримання в підрозділі поліції та на необхідності проведення зустрічі адвоката із затриманою особою у приватному порядку, віч-на-віч для того, щоб затримана особа відкрито говорила яким чином з нею поводяться. Європейський комітет не вбачає жодної необхідності відступати від принципу конфіденційності зустрічей між адвокатом і зацікавленою особою.

6. Під час вибіркового огляду Журналу інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим, виявлено порушення права затриманої особи на захист у зв’язку з неприбуттям адвоката, гарантованого статтею 59 Конституції України та частиною четвертою статті 213 КПК України.

Так, громадянин С. був затриманий на підставі статті 208 КПК України 21.04.2025 о 23.25 год. На єдиний телефонний номер системи БПД о 23.36 год. повідомлено про затримання особи та 22.04.2025 о 01.32 повідомлено повторно. Проте, захисника не було призначено у зв’язку з відсутністю адвоката, який би виявив бажання надати правову допомогу затриманому С. Листом відділення поліції від 22.04.2025 № 63068-2025 повідомлено про неприбуття адвоката Західний міжрегіональний центр з надання безоплатної правничої допомоги. У відповідь останній поінформував відділення поліції, що жоден із адвокатів, в т.ч. із сусідніх адміністративно територіальних одиниць, не мав можливості забезпечити надання безоплатної правничої допомоги затриманому С. у

визначені законодавством строки. При цьому, пошук адвоката продовжувався та близько 10.00 год. 22.04.2025 було отримано згоду адвоката і, для підтвердження його повноважень, видано відповідне доручення. Призначений адвокат прибув для конфіденційного побачення із затриманим та з'ясував, що його конвоювали до ізолятора тимчасового тримання № 1 (м. Надвірна). При цьому, суб'єктом подання інформації не було повідомлено Західний міжрегіональний центр з надання безоплатної правничої допомоги про зміну місця побачення із затриманою особою.

Разом з тим, згідно з відомостями про випадки затримання осіб, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо осіб впродовж ІІ кварталу 2025 року (додаток до листа ГУНП в Івано-Франківській області від 09.07.2025 № 111815-2025), які щокварталу направляються Західному міжрегіональному центру з надання безоплатної правничої допомоги, мають місце ще 2 випадки неприбуття адвокатів до затриманих за вчинення адміністративних правопорушень осіб у даному відділенні поліції.

Порушення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенція про права осіб з інвалідністю, стаття 21 Конституції України, статті 26, 27 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»)

7. Як зазначено вище у звіті приміщення відділення поліції належить до споруд пам'яток архітектури, тому його планування не забезпечує безбар'єрне середовище для осіб з інвалідністю, інших маломобільних груп населення. Зокрема, у порушенням вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327, особи з інвалідністю на кріслі колісному не мають змоги без сторонньої допомоги потрапити до кімнати для проведення слідчих дій, до якої ведуть два сходові марші (фото 2, 7). Крім того, для осіб з інвалідністю не облаштована санітарно-гігієнічна кімната з відповідними пристосуваннями. Відсутні тактильні елементи доступності (маркування, таблички зі шрифтом Брайля, контрастні позначки на внутрішніх сходових маршах тощо) для осіб із порушенням зору (фото 2, 7, 8).

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції в Івано-Франківській області, відділенню поліції № 1 (м. Снятин) Коломийського районного відділу поліції ГУНП в Івано-Франківській області відповідно до їх компетенції:

1. вжити заходів щодо відновлення функціонування у вказаному відділенні поліції кімнати для затриманих осіб. Обладнати її згідно встановлених норм і стандартів;

2. облаштувати кімнату для проведення слідчих дій у відповідності до вимог, визначених відповідними відомчими нормативними документами;

3. вирішити питання щодо належного облаштування окремої кімнати для конфіденційних побачень затриманих (арештованих) громадян із захисниками (адвокатами) за встановленими стандартами;

4. обладнати приміщення відділення поліції, у тому числі санітарну кімнату, з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Встановити тактильні елементи доступності, зокрема, маркування, таблички зі шрифтом Брайля, контрастні позначки на сходах для осіб із порушенням зору.

5. організувати відповідне навчання по підвищенню кваліфікації для працівників відділення поліції, які згідно із своїми службовими обов'язками зобов'язані володіти знаннями і практичними навичками з питань надання домедичної допомоги, з отриманням ними посвідчень встановленого зразка.

Західному міжрегіональному центру з надання безоплатної правничої допомоги:

1. забезпечити надання безоплатної вторинної правничої допомоги кожній затриманій особі з моменту її затримання та вжити заходів щодо недопущення порушення права на захист затриманих осіб за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення та за вчинення адміністративного правопорушення у разі потреби.

Додаток: фототаблиця на 1 арк.

Керівник групи НПМ,
головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Верховної Ради України
з прав людини **Людмила НЕПИЙВОДА**

Додаток до звіту

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

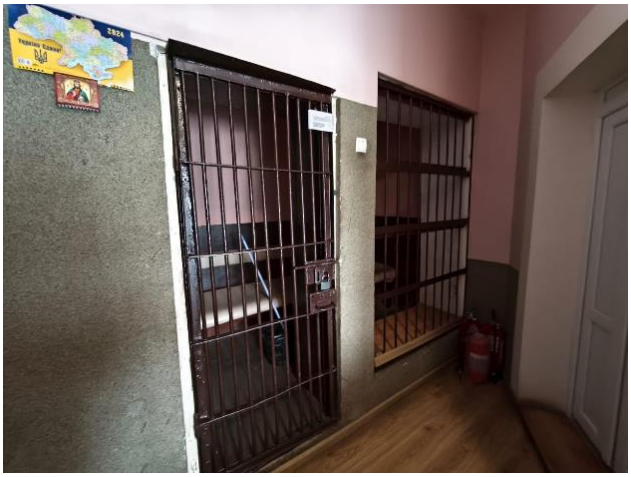

фото 7

фото 8

